

**משרד
הבריאות**
נחיים בריאים יותר

שירותי בריאות הציבור
לשכת הבריאות המחוזית, תל אביב
District Health Office, Tel Aviv | دائرة الصحة اللواتيه, تل أبيب

מחלקת בריאות הסביבה

א"תמוז/תשע"ז
25/06/2017

אל:
ענבל דרעי
מנהלת מעון "ליבר" נעמ"ת
רחוב בלינסון 16
קריית אונו

הנדון: מעון יום נעמת "ליבר", רחוב בלינסון 16 קריית אונו
סימוכין: תלונה מס' 206/17 דווח על תחלואת מעיים בילדי הגן

בתאריך 25/06/17 נערכה ביקורת תברואית במתחם המעונות בעקבות דווח על תחלואה שבסימוכין ע"י נציגת הלשכה, גבי עינב דסה מפקחת לבריאות הסביבה ובנוכחות גבי ענבל דרעי מנהלת הגן.

להלן ממצאי הביקורת:

א. מהות התלונה
דיווח על תחלואת מעיים וחום בקרב 18 מילדי הגן וגננת אחת, כלל החולים מכיתת הפעוטון.

ב. כללי
במבנה המעון 3 כיתות.
מטבח מבשל המספק ארוחות.
חדר כביסה משותף.

ג. ליקויים משותפים לתשתיות כיתות המעון התומכים בתלונה בדבר תחלואה:
1. ציוד ההחתלה אינו תקני: מזרון החתלה בלוי וקרוע.
2. אופן חיטוי משטחי ההחתלה אינו מתבצע ע"פ הדרישות.
3. ציוד אישי של הילדים מאוחסן תחת משטח ההחתלה ללא כיסוי מגן מפני דליפות שתן וצואה.

ד. מטבח מבשל:
הביקורת נערכה לאחר מועד הגשת המזון לכיתות.
המזון מבושל במטבח ונשלח באמצעות עגלות לכלל הכיתות, המזון מועבר בכלי פלסטיק.

1. מקרר:
- במקרר מאוחסנים ללא הפרדה דברי חלב וירקות גולמיים ללא שטיפה סידור פסול
העלול לגרום לזיהום צולב.
- כיכרות לחם שנשארו מוקפאים ומופשרים לשימוש חוזר.

2. מדור טיפול במוצרים מן החי:
- חסר מקרר ייעודי להפשרת מוצרים מן החי.
- מדור דגים ומדור חלבי חופפים וללא הפרדה ברורה

3. מדור ייעודי להכנת מזון לתינוקות ושטיפת בקבוקים (מדור תמי"ל):
- לא נמצא מדור ייעודי.
- הכנת בקבוקי חלב לילדים מתבצעת במטבח במדורים השונים ונשלחת לכיתות.

4. מדור טיפול בירקות:
- אין מדור ייעודי לטיפול בירקות, שטיפת הירקות מתבצעת במדורי בשר/ חלבי.

**משרד
הבריאות**
נחיים בריאים יותר

שירותי בריאות הציבור
לשנת הבריאות המחוזית, תל אביב
District Health Office, Tel Aviv | دائرة الصحة اللواتيه, تل أبيب

מחלקת בריאות הסביבה

5. מדור שטיפת כלים:

- חסרים מדפים לאחסון כלי בישול נקיים. אחסון הכלים נעשה במקומות לא מתאימים כגון: על הכיריים ו/או על ארגזי ירקות גולמיים.
- כלי הגשה ואוכל מאוחסנים על גבי מדפים בחלל הפתוח של המטבח ולצידם ציוד אישי וחפצי נוי.

6. מחסן המטבח:

המקור משמש לאחסון ביצים, הפשרת בשר ליום הבא, ואחסון ירקות גולמיים, הבשר מופשר באריזתו המקורית ללא מיכל המנקז את הנוזלים - סידור פסול המערב בין מוצרים מוגמרים למוצרים גולמיים בתהליך היוצר זיהום צולב משני!

7. חצר המטבח:

- א. חדר כביסה (נמצא בחצר):
- החדר עמוס, צפוף וקטן, על גבי הרצפה מונחים ארגזי ציוד וחומרי ניקוי.
- חומרי וכלי הניקוי מאוחסנים בחדר זה באופן רנדומלי ולא מרוכזים בארון ייעודי נעול.

ה. כיתות המעון:

1. כיתת גוזלים (גילאי 5 חודשים עד שנה) רק בכיתה זו דווח על תחלואה

רמת הניקיון בכיתה סבירה. תאורה טבעית מספקת, יש אמצעי מיוזג.

א. כיתה:

- הכנת המזון לתינוקות מתבצעת במטבח המרכזי בלבד
- בכיתה לא קיים מטבחון עם כיור ייעודי ומים חמים
- קיימת ספרייה ובה מאחסנים את הבקבוקים והמוצצים של הילדים ללא הפרדה כנדרש.
- חלונות הכיתה ללא רשתות - דווח על נגיעות גבוהה ביתושים בעיקר בכיתה הזו.

ב. חדר שירותים:

- ציוד ההחתלה אינו תקני: מזרון החתלה בלוי וקרוע, חסרים מתקנים לחיטוי המשטח לאחר שימוש.
- אין הפרדה בין אזור ההחתלה ליתר הקבועות הסניטריות.
- ארון ציוד ההחתלה ממוקם תחת משטח ההחתלה ללא כיסוי תקני שימנע דליפות על הציוד המאוחסן בו.
- חיטוי משטח ההחתלה בין ילד לילד מתבצע באמצעות תמיסת כלור (אקונומיקה) מהולה ("לפי העין") ולא תמיסת אלכוהול ייעודית העשויה לגרום לגירוי עור הילדים.
- חסר ארון ייעודי לכלי ניקוי, אלו מאוחסנים בפינת החדר כשהם תלויים על גבי הקיר.

ג. מחסן:

- לכיתה מחסן עמוס צפוף ומלא ציוד ללא אפשרות כניסה ומעבר.
- במחסן מאוחסנים מזרונגי הילדים במתקנים ייעודיים ללא הפרדה בין מזרון למזרון כנדרש, האחסון עם המצעים של הילדים יוצר מגע ישיר בין מצעי ילד אחד לשני הגוררים זיהום משני.

ד. חצר:

- משטח החצר הינו חולי, קיים מעבר מרוצף מהגן לחצר החולית בניגוד להנחיות למעונות יום.
- חלק מהמעבר נחסם ע"י עץ שקרס וגרוטאות (ארון שבור קרטון וכלי ניקוי) אשר עלולים להוות מפגע בטיחותי וסביבתי לילדים העוברים לחצר.
- הצללה בחצר אינה מספקת, קיים "סכך" מעל ארגו החול בלבד.
- הגדר ההיקפית אינה צפופה ומאפשרת כניסת חתולים - דווח כי חתולים רבים מסתובבים בחצרות הגן.
- אין הפרדה מלאה בין גדר הגן לרחוב החיצוני למעט בד אטום.

מחלקת בריאות הסביבה

2. כיתת פשושים (גילאי 1-2)

א. כיתה:

- רמת הניקיון בכיתה סבירה. הכיתה ממוזגת, קיימת תאורה טבעית מספקת.
 - בקירות הגן נצפו סימני עובש ורטיבות.
 - בכיתה אין מטבחון עם כיור ייעודי ומים חמים.
 - אחסון המוצצים במתקן ייעודי אך זה אינו מספק הפרדה כנדרש, (המוצצים נוגעים אחד בשני).
 - חלונות הכיתה ללא רשתות.
- ב. חדר שירותים:**
- ציוד ההחתלה אינו תקני: מזרון החתלה בלוי וקרוע, חסרים מתקנים לחיטוי המשטח לאחר שימוש.
 - אין הפרדה בין אזור ההחתלה ליתר הקבועות הסניטריות.
 - חיטוי משטח ההחתלה בין ילד לילד אינו מתבצע כנדרש (כמפורט בסעיף 1ב').
 - על גבי הכיורים לשיטפת ידיים נמצא ארגז ובו סמרטוטים.
 - חסר נייר ניגוב ידיים.
 - נמצא פח אשפה פתוח ללא מכסה תלוי על גבי המחיצה המפרידה בין תאי השירותים.
 - חסר ארון ייעודי לכלי ניקוי, אלה מאוחסנים בפינת החדר תלויים על גבי הקיר ובמדפים חשופים.

ג. מחסן:

- במחסן מאוחסנים מזרוני הילדים ללא הפרדה בין המזרונים ומצע הילדים.
- ד. חצר:**
- משטח החצר הינו חולי בניגוד להנחיות למעונות יום.
 - הצללה אינה מספקת.
 - גדר החצר אינה צפופה ומאפשרת כניסת חתולים.
 - אין הפרדה מלאה בין גדר הגן לרחוב החיצוני למעט בד אטום.

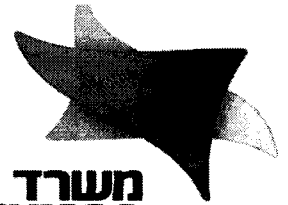
3. כיתת דרורים (גילאי 2-3)

ה. כיתה:

- רמת הניקיון בכיתה סבירה. הכיתה ממוזגת, התאורה טבעית מספקת.
 - בקירות הגן נצפו סימני עובש ורטיבות.
 - בכיתה לא קיים מטבחון עם כיור ייעודי ומים חמים.
- ו. חדר שירותים:**
- ציוד ההחתלה אינו תקני: מזרון החתלה בלוי וקרוע, חסרים מתקנים לחיטוי המשטח לאחר שימוש.
 - אין הפרדה בין אזור ההחתלה ליתר הקבועות הסניטריות.
 - חיטוי משטח ההחתלה בין ילד לילד אינו מתבצע כנדרש (כמפורט בסעיף 1ב').
 - ארון חומרי וכלי ניקוי אינו נעול!
- ז. מחסן:**
- במחסן מאוחסנים מזרוני הילדים ללא הפרדה בין המזרונים ומצע הילדים.
- ח. חצר:**
- משטח החצר הינו חולי בניגוד להנחיות למעונות יום.
 - הצללה אינה מספקת, רשת הצל קרועה.
 - גדר החצר אינה צפופה ומאפשרת כניסת חתולים.
 - בחצר צינור גמיש ללא אל חוזר ו/או גליל, עלול להוות מפגע תברואי ובטיחותי.
 - בחצר נמצאו כלי ניקוי מפוזרים.

4. ג'ימבורי- משותף לכלל הכיתות.

- החדר המשמש כג'ימבורי הינו החלל המוגן.
- קיים תא ובו כיור לרחיצת ידיים ופח ללא כיסוי בגובה הילדים, אין דלת לתא זה.

**משרד
הבריאות**
נחיים בריאים יותר

שירותי בריאות הציבור
לשנת הבריאות המחוזית, תל אביב
District Health Office, Tel Aviv | دائرة الصحة اللواتيه, تل أبيب

מחלקת בריאות הסביבה

- תקרת החדר גבשושית ונראה כי קיימת בעיית רטיבות.

סיכום

לא נמצאו ממצאים התומכים ישירות בתלונה.
המצב התברואי במטבח טעון שיפור, תכנון המטבח מהווה פוטנציאל גדול לזיהום צולב (מדורי עבודה קטנים וחופפים)
יש לתת דגש לחינוך הילדים והצוות בנושא היגיינה אישית ובמיוחד לאחר ביקור בשירותים, בחצר ולפני קבלת אוכל.
יש להקפיד על ניקיון הולם מתמיד של המעון, כולל צעצועים.
יש לתקן את הליקויים לעיל ללא דיחוי ולהודיענו על כך.

להתייחסותך, טיפולך ועדכון הח"מ.

בכבוד רב

שלום סהר

מפקח מחוזי לבריאות הסביבה

העתקים:

גב' קטיה שוב, מפקחת חינוכית מחוזית נעמ"ת. Ks2004@walla.com
מר אדי מדמוני, מנהל תחום מעונות יום ומשפחתונים - תל אביב והמרכז, רחוב בנק ישראל 5 ירושלים

Ahouva.Finkelstein@Economy.gov.il

LishkaHinuch@Givatayim.muni.il

אינג' ולרי פוהורילס, מנהלת המחלקה לבריאות הסביבה

מח' אפידימיולוגיה, כאן

חדווה אברהם חי מפקחת לבריאות הסביבה, כאן

עינב דסה מפקחת לבריאות הסביבה, כאן

ת.ת. 10.8.17